Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
PAOLA MENGOZZIJA,
predstavljeni 8. marca 2016 [1]

Zadeve C-540/14 P, C-551/14 P, C-564/14 P in C-565/14 P

DK Recycling und Roheisen GmbH
proti
Evropski komisiji (C-540/14 P),
Arctic Paper Mochenwangen GmbH
proti
Evropski komisiji (C-551/14 P),
Raffinerie Heide GmbH
proti
Evropski komisiji (C-564/14 P)
in
Romonta GmbH
proti

Evropski komisiji (C-565/14 P)

„Pritožba — Okolje — Direktiva 2003/87/ES — Sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov — Prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije — Sklep 2011/278/EU — Nacionalni izvedbeni ukrepi, ki jih je predstavila Zvezna republika Nemčija — Zavrnitev vpisa nekaterih naprav na sezname naprav, ki se jim brezplačno dodelijo pravice do emisije — Klavzula za težje primere — Bistveni element temeljnega akta — Izvedbena pooblastila — Podcilj ohranjanja pogojev konkurence“

1. Štiri pritožbe, ki jih preučujem v teh sklepnih predlogih, so vložila štiri nemška podjetja – DK Recycling und Roheisen GmbH (pritožnica v zadevi C-540/14 P, v nadaljevanju: DK Recycling), Arctic Paper Mochenwangen GmbH (pritožnica v zadevi C-551/14 P, v nadaljevanju: Arctic Paper), Raffinerie Heide GmbH (pritožnica v zadevi C-564/14 P, v nadaljevanju: Raffinerie Heide) in Romonta GmbH (pritožnica v zadevi C-565/14 P, v nadaljevanju: Romonta, skupaj pritožnice) - ki upravljajo naprave, za katere velja sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, vzpostavljen z Direktivo 2003/87/ES. [2] Vse pritožnice so od nemških organov zahtevale brezplačno dodelitev pravic do emisije za svoje naprave na podlagi klavzule v nacionalnih izvedbenih ukrepih, ki jih je sprejela Nemčija, ki omogočajo brezplačno dodelitev dodatnih pravic podjetjem, ki bi jim bi sodelovanje v sistemu za trgovanje s pravicami povzročilo „prekomerne težave“ (v nadaljevanju: klavzula za težje primere).

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 7, str. 631), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 (UL L 140, str. 63, v nadaljevanju: Direktiva 2003/87).

2. Štiri pritožbe se nanašajo na štiri sodbe[3] (v nadaljevanju: skupaj: izpodbijane sodbe), s katerimi je Splošno sodišče Evropske unije v bistvu zavrnilo predloge za razglasitev delne ničnosti, ki so jih pritožnice vložile zoper Sklep 2013/448/EU[4] (v nadaljevanju: sporni sklep). Evropska komisija je s tem sklepom zavrnila vpis naprav pritožnic na seznam naprav, zajetih v Direktivi 2003/87, za namene brezplačne dodelitve pravic, ki so jo nemški organi predlagali na podlagi klavzule za težje primere.

3. Glavno vprašanje v teh zadevah, o katerem bo moralo Sodišče najprej odločiti, se nanaša na obseg pristojnosti Komisije za sprejetje ukrepov za izvajanje Direktive 2003/87, da se določijo usklajena pravila za brezplačno dodelitev pravic za tretje obdobje trgovanja, in sicer od leta 2013. Podrobneje, bistveno vprašanje, ki se postavlja v teh pritožbah, je, ali bi Direktiva 2003/87, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29,[5] ob upoštevanju ciljev sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov Komisiji omogočila, da v navedenih izvedbenih ukrepih določi klavzulo za težje primere.

I – **Pravni okvir**

A – *Direktiva 2003/87, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29*

4. V okviru ukrepov, sprejetih za izpolnitev obveznosti iz Kjotskega protokola[6], je bil z Direktivo 2003/87 vzpostavljen sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Evropski uniji, da bi se pospešilo zmanjševanje emisij teh plinov. Ta sistem uresničuje ta cilj na stroškovno in ekonomsko učinkovit način.[7] V ta namen je v navedeni direktivi določeno linearno zmanjšanje absolutne količine pravic, izdanih vsako leto, za celotno Unijo.[8]

5. V skladu z uvodno izjavo 5 je cilj Direktive 2003/87 prispevati „k učinkovitejšemu izpolnjevanju obveznosti [Unije] in njenih držav članic prek učinkovitega evropskega trga s pravicami do emisije toplogrednih plinov ob čim manjšem zmanjšanju gospodarskega razvoja in zaposlovanja“.

6. V skladu z uvodno izjavo 7 Direktive 2003/87 so „[p]otrebne […] določbe Skupnosti o dodelitvi pravic v državah članicah za lažje ohranjanje celovitosti notranjega trga in preprečevanje izkrivljanja konkurence“.

7. Členi 10, 10a in 10c Direktive 2003/87, ki so bili vneseni vanjo z Direktivo 2009/29, vsebujejo pravila za dodelitev skupne količine pravic, izdanih vsako leto za celotno Unije, za tretje obdobje trgovanja. Države članice od leta 2013 del teh pravic prodajo na dražbi,[9] drugi, vedno manjši del,[10] pa se dodeli brezplačno na podlagi pravil iz členov 10a in 10c Direktive 2003/87.

3 — Sodbe DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828), Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835) in Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830).

4 — Sklep Komisije z dne 5. septembra 2013 v zvezi z nacionalnimi izvedbenimi ukrepi za prehodno brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov v skladu s členom 11(3) Direktive 2003/87 (UL L 240, str. 27).

5 — Glej opombo 2 teh sklepnih predlogov.

6 — Odločba Sveta 2002/358/ES z dne 25. aprila 2002 o odobritvi Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja v imenu Evropske skupnosti in skupnega izpolnjevanja iz njega izhajajočih obveznosti (UL L 130, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 27, str. 24).

7 — Člen 1 Direktive 2003/87.

8 — Člen 9, prvi pododstavek, Direktive 2003/87.

9 — Glej člen 10 Direktive 2003/87 in uvodno izjavo 15 Direktive 2009/29.

10 — Člen 10a(11) Direktive 2003/87.

8. Kar zadeva podrobneje prehodni sistem brezplačne dodelitve pravic, ki se bo iztekel leta 2027,[11] bi morala biti v skladu z uvodno izjavo 23 Direktive 2009/29 „[p]rehodna brezplačna dodelitev pravic napravam omogočena prek usklajenih pravil Skupnosti (‚*ex-ante* referenčne vrednosti‘), da bi tako zmanjšali izkrivljanje konkurence v Skupnosti“.

9. Člen 10a Direktive 2003/87, sprejet z Direktivo 2009/29, določa „[p]rehodna pravila na ravni Skupnosti za usklajeno brezplačno dodelitev“. Odstavka 1, od prvi do peti pododstavek, in 2 določata:

„Do 31. decembra 2010 Komisija sprejme polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Skupnosti za [brezplačno] dodelitev pravic [do emisije].

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

Ukrepi iz prvega pododstavka, kolikor je mogoče, določijo *ex-ante* referenčne vrednosti celotne Skupnosti za zagotovitev, da se dodelitev opravi na način, ki spodbuja tehnologije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij, nadomestnih proizvodov, alternativnih proizvodnih postopkov, soproizvodnje z visokim izkoristkom, energetsko učinkovite predelave odpadnih plinov, uporabe biomase ter zajemanja in shranjevanja CO_2, kjer so na voljo takšne zmogljivosti, da ne spodbuja povečanja emisij. […]

Načeloma se za vsak sektor in del sektorja referenčne vrednosti izračunajo za proizvode in ne vhodne materiale, da se izboljša zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prihranek energetske učinkovitosti v vsakem proizvodnem postopku zadevnega sektorja in dela sektorja.

Komisija bi se morala pri opredeljevanju načel za oblikovanje *ex-ante* referenčnih vrednosti v posameznih sektorjih in delih sektorjev posvetovati z ustreznimi udeleženci, skupaj z zadevnimi sektorji in deli sektorjev.

[…]

2. Pri opredeljevanju načel za oblikovanje *ex-ante* referenčnih vrednosti v posameznih sektorjih ali delih sektorjev mora biti začetna točka povprečni učinek 10 % najbolj učinkovitih naprav v sektorju ali delu sektorjev v Skupnosti v letih 2007 in 2008. […]“.

10. V skladu s členom 11(1) Direktive 2003/87 bi morala vsaka država članica objaviti in Komisiji do 30. septembra 2011 predložiti seznam naprav, ki jih zajema ta direktiva na njenem ozemlju, in kakršnih koli brezplačnih dodelitev posameznim napravam na njenem ozemlju.[12] Odstavek 3 tega člena določa, da države članice ne smejo izdati brezplačnih pravic napravam, ki jim je Komisija zavrnila vpis na seznam iz odstavka 1 tega člena.

B – *Sklep 2011/278/EU*

11. Komisija je za izvajanje svoje obveznosti iz člena 10a(1) Direktive 2003/87, da sprejme polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Unije za usklajeno brezplačno dodelitev pravic, 27. aprila 2011 sprejela Sklep 2011/278.[13] V tem sklepu je določila prehodna pravila za dodelitev navedenih pravic.

11 — Glej člen 10(11) Direktive 2003/87 in uvodno izjavo 21 Direktive 2009/29.

12 — Glej tudi člen 15 Sklepa Komisije 2011/278/EU z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES (UL L 130, str. 1).

13 — Naveden v opombi 12 teh sklepih predlogov.

12. V ta namen je Komisija, kolikor je mogoče, pripravila referenčne vrednosti za vsak proizvod.[14] Ko ni bilo mogoče oblikovati referenčne vrednosti za proizvod, nastajajo pa toplogredni plini, upravičeni do brezplačne dodelitve pravic do emisije, je Komisija oblikovala hierarhijo treh nadomestnih pristopov.[15] Prvič, referenčna vrednost za toploto se je uporabljala za procese, v katerih se je porabljala toplota, če se pri njih uporablja prenosnik izmerljive toplote. Drugič, če se je porabljala neizmerljiva toplota, se je uporabljala referenčna vrednost za gorivo. Tretjič, za emisije iz proizvodnih procesov so bile pravice dodeljene na podlagi preteklih emisij.

C – *Nemško pravo*

13. V Nemčiji je bil Sklep 2011/278 izvršen zlasti z zakonom o trgovanju s pravicami do emisije toplogrednih plinov (Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz) z dne 21. julija 2011 (v nadaljevanju: TEHG). Člen 9(5) TEHG, v katerem je klavzula za težje primere, določa:

„Če dodelitev pravic […] upravljavcu naprave in z njim povezanim podjetjem, ki mora na podlagi gospodarskega prava in prava družb odgovarjati za poslovna tveganja tega upravljavca, povzroči večje težave, pristojni organ na zahtevo upravljavca dodeli dodatne pravice, ki so količinsko nujne kot pravično nadomestilo, če Evropska komisija ne zavrne te dodelitve na podlagi člena 11(3) Direktive 2003/87.“

II – **Dejansko stanje**

14. Pritožnice so štiri nemška podjetja, ki upravljajo naprave, za katere od 1. januarja 2005 velja sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Vse so pristojne nemške organe zaprosile, naj jim brezplačno dodelijo pravice za njihove naprave, predvsem na podlagi klavzule za težje primere iz člena 9(5) TEHG.

15. Zvezna republika Nemčija je 7. maja 2012 Komisiji predložila seznam naprav, ki so na njenem ozemlju, in količino pravic, ki se brezplačno dodelijo vsaki napravi z njenega ozemlja. Ta država članica je za naprave pritožnic izračunala predhodno število pravic do emisije za brezplačno dodelitev, med drugim, na podlagi klavzule za težje primere iz člena 9(5) TEHG. Pristojni nemški organ je v zvezi z uporabo te klavzule ugotovil, da bo brezplačna dodelitev pravic do emisije le na podlagi pravil za usklajeno dodelitev na ravni Unije pri tožečih strankah povzročila tveganje gospodarskega zastoja.

16. Komisija je 5. septembra 2013 sprejela sporni sklep, s katerim je zavrnila vpis naprav tožečih strank na sezname naprav, zajetih v Direktivi 2003/87, in predhodne skupne letne količine brezplačno dodeljenih pravic do emisije tem napravam.

17. V točki 11 obrazložitve spornega sklepa je Komisija to zavrnitev obrazložila tako:

„Komisija ugotavlja, da je Nemčija za sedem naprav predlagala povečanje ravni brezplačne dodelitve pravic do emisije, da bi tako preprečila nepotrebne težave. V skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES in Sklepom 2011/278/EU se predhodne količine brezplačno dodeljenih pravic, ki jih je treba predložiti kot del nacionalnih izvedbenih ukrepov, izračunajo na podlagi usklajenih pravil na ravni Unije. Sklep 2011/278/EU ne določa prilagoditve, ki jo želi Nemčija izvesti na podlagi člena 9(5) [TEHG]. Medtem ko je bilo do leta 2012 brezplačno dodeljevanje pravic do emisije organizirano na nacionalni ravni, pa je zakonodajalec za obdobje od leta 2013 naprej namenoma vzpostavil v celoti usklajena pravila za brezplačno dodeljevanje pravic napravam, da bodo tako vse naprave obravnavane enako. Kakršna koli enostranska sprememba predhodnih količin brezplačno dodeljenih pravic, ki so

14 — Glej uvodno izjavo 4 in Prilogo Sklepa 2011/278.

15 — Glej uvodno izjavo 12 Sklepa 2011/278.

jih države članice izračunale na podlagi Sklepa 2011/278/EU, bi omajala ta usklajeni pristop. Nemčija ni jasno utemeljila, da je dodelitev pravic zadevnim napravam, izračunana na podlagi Sklepa 2011/278/EU, neustrezna glede na cilj popolne uskladitve dodeljevanja, ki ga je treba doseči. Dodelitev večje količine brezplačnih pravic nekaterim napravam bi izkrivila ali bi lahko izkrivila konkurenco in ima čezmejne posledice zaradi vseevropske trgovine v vseh sektorjih, zajetih v Direktivi 2003/87/ES. Ob upoštevanju načela enake obravnave naprav v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami [toplogrednih plinov] in držav članic Komisija ugotavlja, da je zato smiselno nasprotovati predhodnim količinam brezplačno dodeljenih pravic nekaterim napravam, ki so vključene v nemške nacionalne izvedbene ukrepe in navedene v točki A Priloge I“.

III – **Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijane sodbe**

18. Pritožnice so pri Splošnem sodišču vložila tožbe za razglasitev ničnosti spornega sklepa v delu, v katerem zadeva zavrnitev vpisa njihovih naprav na seznam naprav, zajetih v Direktivi 2003/87.

19. Splošno sodišče je 26. septembra 2014 izdalo izpodbijane sodbe, s katerimi je v celoti zavrnilo tožbe, ki so jih vložile družbe Arctic Paper, Raffinerie Heide in Romonta. Splošno sodišče pa je nasprotno delno ugodilo tožbi družbe DK Recycling,[16] vendar je zavrnilo tožbene razloge, ki jih je ta navedla v zvezi z zavrnitvijo brezplačne dodelitve pravic do emisije na podlagi klavzule za težje primere.[17]

IV – **Postopek pred Sodiščem in predlogi strank**

20. Pritožnice so 27. novembra, 2., 8. in 9. decembra 2014 v sodnem tajništvu Sodišča vložile te pritožbe.

21. Družbe DK Recycling, Arctic Paper in Romonta so z ločenimi vlogami, vloženimi v sodnem tajništvu Sodišča 27. novembra 2014, 2. decembra 2014 in 8. decembra 2014, Sodišču predlagale, naj njihove zadeve obravnava po hitrem postopku.

22. S sklepi z dne 2. februarja 2015[18] je predsednik Sodišča zavrnil predloge za odločanje po hitrem postopku.

23. Pritožnice Sodišču predlagajo, naj razveljavi izpodbijano sodbo,[19] odloči o zadevi po temelju in razglasi sporni sklep za ničen v delu, v katerem se nanaša nanje. Podredno, družbe DK Recycling, Arctic Paper in Romonta podredno predlagajo tudi razveljavitev posamezne izpodbijane sodbe, ki se nanaša nanje, in vrnitev zadeve v odločanje Splošnemu sodišču. Vse pritožnice nazadnje predlagajo, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov.

24. V navedenih štirih zadevah Komisija predlaga Sodišču, naj zavrne pritožbo in naloži pritožnicam plačilo stroškov.

16 — Splošno sodišče je v sodbi v zadevi DK Recycling und Roheisen (T-630/13, EU:T:2014:833) delno ugodilo tožbi družbe DK Recycling v delu, ki se je nanašal na to, da je Komisija v spornem sklepu zavrnila brezplačno dodelitev pravic do emisije za njene naprave na podlagi podnaprave z emisijami iz proizvodnih procesov za proizvodnjo cinka v plavžu in povezanih procesov. Ta del sodbe ni predmet pritožbe, ki jo je družba DK Recycling vložila v zadevi C-540/14 P.

17 — Gre za prvi in drugi tožbeni razlog. Glej posebej sodbo Splošnega sodišča v zadevi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točke od 39 do 101).

18 — Sklepi predsednika Sodišča DK Recycling und Roheisen/Komisija (C-540/14 P, EU:C:2015:58), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (C-551/14 P, EU:C:2015:107) in Romonta/Komisija (C-565/14 P, EU:C:2015:56).

19 — Družba DK Recycling Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je bila njena tožba v preostalem zavrnjena.

V – **Analiza**

A – *Uvodne ugotovitve*

25. Pritožnice v utemeljitev pritožb navajajo več pritožbenih razlogov, ki se v znatni meri prekrivajo. Vse pritožnice med drugim navajajo pritožbene razloge, ki se nanašajo na kršitev temeljnih pravic, ki jo je Splošno sodišče storilo pri analizi sistema za brezplačno dodelitev pravic, vzpostavljenega v Sklepu 2011/278, ter na napake pri analizi sorazmernosti Sklepa 2011/278.

26. Komisija vseeno trdi, da bi bilo treba vse pritožbe zavrniti iz razloga, ki ga opredeljuje kot „bolj temeljni“ in iz katerega je po njenem mnenju brezpredmetna celotna utemeljitev, ki so jo pritožnice navedle v svojih pritožbah. Komisija v bistvu trdi, da ji v skladu s tem, kar je Splošno sodišče ugotovilo v izpodbijanih sodbah, Direktiva 2003/87 in zlasti njen člen 10a ne dopuščata, da bi v izvedbenih ukrepih, določenih na podlagi tega člena – in sicer v Sklepu 2011/278 – določila brezplačno dodelitev pravic na podlagi klavzule za težje primere.

27. Komisija izpodbija analizo Splošnega sodišča v zvezi s tem, vendar Sodišču predlaga, naj potrdi izreke izpodbijanih sodb. Sodišču v bistvu tako predlaga, naj nadomesti obrazložitev. Ker je ta predlog Komisije predhoden obravnavi pritožbenih razlogov, navedenih v vseh pritožbah, ga je treba analizirati naprej.

B – *Obstoj diskrecijske pravice Komisije glede vstavitve klavzule za težje primere v Sklep 2011/278*

1. Izpodbijane sodbe

28. Splošno sodišče je v vseh izpodbijanih sodbah v okviru analize tožbenih razlogov in utemeljitev tožečih strank, ki so se nanašali na kršitev načela sorazmernosti in temeljnih pravic v Sklepu 2011/278, uvodoma menilo tako:[20]

„Treba je poudariti, da kršitve temeljnih pravic in načela sorazmernosti zaradi neobstoja klavzule za težje primere v pravilih za brezplačno dodelitev pravic do emisije, določenih v Sklepu 2011/278, ni mogoče vnaprej izključiti, saj člen 10a Direktive 2003/87, ki je pravna podlaga tega sklepa, ne izključuje tega, da Komisija na podlagi take klavzule brezplačno dodeli pravice. Komisija je morala namreč, prvič, na podlagi člena 10a(1), prvi in drugi pododstavek, Direktive 2003/87 sprejeti polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Unije za usklajeno brezplačno dodelitev pravic, ti ukrepi pa so bili namenjeni spreminjanju nebistvenih določb Direktive 2003/87 z njenim dopolnjevanjem. Če bi Komisija uvedla klavzulo za težje primere, ki bi veljala za vse države članice, bi s tem upoštevala zahtevo za polno uskladitev teh izvedbenih ukrepov na ravni Unije. Poleg tega, če bi se taka klavzula nanašala le na izjemne primere in zato z njo sistem iz Direktive 2003/87 ne bi bil ogrožen, klavzula ne bi bila namenjena spreminjanju bistvenih določb te direktive. Komisija je morala, drugič, na podlagi člena 10a(1), tretji pododstavek, Direktive 2003/87, kolikor je mogoče, predhodno določiti referenčne vrednosti. Če ni bilo mogoče oblikovati referenčne vrednosti za proizvod, nastajajo pa toplogredni plini, upravičeni do brezplačne dodelitve pravic do emisije, je imela Komisija diskrecijsko pravico pri določanju pravil, ki jo je izvršila tako, da je oblikovala hierarhijo treh nadomestnih pristopov. V okviru diskrecijske pravice bi Komisija torej načeloma lahko predvidela tudi brezplačno dodelitev pravic na podlagi klavzule za težavne primere.“

20 — Glej sodbe DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 50), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 49), Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835, točka 53) in Raffinerie Heide GmbH/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točka 51).

2. Trditve strank

29. Komisija izpodbija to analizo Splošnega sodišča in trdi, da ji Direktiva 2003/87 ne podeljuje nobene diskrecijske pravice za vstavitev klavzule za težje primere v Sklep 2011/278.

30. Prvič, v nasprotju s stališčem Splošnega sodišča naj bi člen 10a(1) Direktive 2003/87, kadar je v njem uporabljen izraz „kolikor je mogoče“ ali „načeloma“, Komisiji dajal manevrski prostor le v zvezi z regulativnim pristopom, ki ga mora uporabiti za različne sektorje ali podsektorje, s tem ko ji po potrebi omogoča, da določi referenčne vrednosti ne za proizvode, ampak po drugih merilih, kot je bilo storjeno v Sklepu 2011/278, s katerim so bili določeni referenčne vrednosti za toploto in gorivo ter merilo za emisije iz proizvodnih procesov.

31. Drugič, zahteva, navedena v uvodni izjavi 23 Direktive 2009/29, da bi bilo treba pravila za brezplačno dodelitev pravic sprejeti na podlagi posebnega sektorskega pristopa in da bi morala biti „polno usklajen[a] na ravni Skupnosti“, da bi se čim bolj zmanjšalo izkrivljanje konkurence in preprečilo spodbujanje povečanja emisij, naj bi bila bistveni vidik člena 10a(1) Direktive 2003/87. Pravilo, ki bi dovoljevalo, da se eni napravi dodeli več pravic kot drugi, ki je z vseh vidikov primerljiva s prvo napravo, razen če bi uporaba teh pravil drugi povzročila „prekomerne finančne težave“, naj ne bi bilo v skladu s to zahtevo in naj bi spremenilo bistvene vidike temeljnega akta, to je Direktive 2003/87.

32. V teh okoliščinah naj bi bile po mnenju Komisije utemeljitve pritožnic, ki niso zatrjevale nezakonitosti Direktive 2003/87, brezpredmetne in ta ugotovitev naj bi zadostovala za zavrnitev vseh pritožb.

33. Družbe DK Recycling, Arctic Paper in Romonta v replikah trdijo, da Splošno sodišče ni storilo napake, ko je razsodilo, da Direktiva 2003/87 ne nasprotuje temu, da Komisija v Sklep 2011/278 vstavi klavzulo za težje primere. Podrobneje, družba Romonta trdi, da niti sektorski pristop, sprejet v tej direktivi, niti zahteva po usklajeni dodelitvi na ravni Unije ne upravičujeta razlage, po kateri Komisija v Sklep 2011/278 ne bi mogla vstaviti take klavzule. Nazadnje, če bi Sodišče menilo, da je analiza Splošnega sodišča v zvezi s tem napačna, družbi DK Recycling in Arctic Paper podredno zatrjujeta nezdružljivost Direktive 2003/87 z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in načelom sorazmernosti.

3. Pravna ocena

a) Dopustnost predloga Komisije za nadomestitev obrazložitve

34. Najprej je treba spomniti, da je v skladu s sodno prakso Sodišča predlog za nadomestno obrazložitev dopusten, če je z njim izkazan obstoj pravnega interesa v smislu, da ima lahko stranka, ki ga je predložila, z njim korist. Tako je, kadar predlog za nadomestno obrazložitev pomeni obrambo proti tožbenemu razlogu tožeče stranke. [21]

35. V obravnavani zadevi je namen predloga za nadomestitev obrazložitve, da Sodišče ugotovi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je razsodilo, da je Komisija v skladu s členom 10a(1) Direktive 2003/87 pooblaščena, da v Sklep 2011/278 vstavi pravilo za brezplačno dodelitev pravic v zvezi s težjimi primeri. Če pa bi Sodišče takemu predlogu ugodilo, bi vsi pritožbeni razlogi, s katerimi pritožnice Splošnemu sodišču očitajo, da ni kaznovalo neobstoja takega pravila v Sklepu

21 — Sodbi Ziegler/Komisija (C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 42) in Iride/Komisija (C-329/09 P, EU:C:2011:859, točke od 48 do 51).

2011/278, postali brezpredmetni. Namreč, če člen 10a Direktive 2003/87 Komisije ne bi pooblaščal za določitev takega pravila v navedenem sklepu, pritožnice ne bi mogle očitati Komisiji, da ga ni vstavila, niti posledično Splošnemu sodišču, da ni sprejelo njihovih tožbenih razlogov, ki so se nanašali na kršitev prava zaradi neobstoja take klavzule v Sklepu 2011/278.

36. V teh okoliščinah, ker predlog Komisije za nadomestitev obrazložitve vpliva na več pritožbenih razlogov, navedenih v pritožbah, ga je treba po mojem mnenju šteti za dopusten.

b) Utemeljenost

i) Pregled sodne prakse o določitvi bistvenosti ali nebistvenosti elementov temeljnega akta

37. Da bi presodili trditve, ki jih je Komisija navedla v predlogu za nadomestitev obrazložitve, je treba najprej na kratko opozoriti na načela, ki so v sodni praksi določena v zvezi z določitvijo bistvenosti elementov akta o prenosu pooblastila.

38. V skladu z ustaljeno sodno prakso mora bistvene določbe na zadevnem področju sprejeti zakonodajalec Unije. Ta pravila morajo biti sprejeta v temeljni ureditvi in ne morejo biti predmet prenosa pooblastila. [22]

39. Sodišče je v sodbi Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:516), ki se je nanašala na določbo o prenosu pooblastila, katere besedilo je bilo zelo podobno besedilu člena 10a(1) Direktive 2003/87 [23] in ki je bila prav tako sprejeta pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, pojasnilo, da določbe, katerih sprejetje zahteva politično odločitev, ki je v pristojnosti zakonodajalca Unije, ne morejo biti predmet prenosa pooblastila. Iz tega sledi, da izvedbeni ukrepi ne morejo niti spremeniti bistvenih določb temeljne ureditve niti je dopolniti z novimi bistvenimi določbami. [24]

40. V isti sodbi je Sodišče menilo, da mora odgovor na vprašanje, katere elemente področja je treba opredeliti kot bistvene, temeljiti na objektivnih elementih, ki so lahko predmet sodnega nadzora, in da je treba v zvezi s tem upoštevati značilnosti in posebnosti zadevnega področja. [25]

41. V sklepnih predlogih k isti zadevi Parlament/Svet (EU:C:2012:207) sem ugotovil, da iz analize upoštevne sodne prakse Sodišča [26] izhaja, da mora določitev bistvenosti ali nebistvenosti elementov temeljnega predpisa, ki jih je uvedel ali spremenil izvedbeni akt, izhajati iz presoje, ki se opravi ob upoštevanju več elementov. Ti elementi vključujejo značilnosti zadevne politike, bolj ali manj široko polje proste presoje, ki je Komisiji priznana pri njenem izvajanju, besedilo določbe o prenosu pooblastila, vsebino in cilje temeljnega akta ter njegovo splošno sistematiko. [27]

42. Poleg tega je treba še poudariti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da so meje izvedbenih pooblastil Komisije določene zlasti glede na temeljne splošne cilje zadevnih predpisov. [28]

22 — Sodba Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:516, točka 64 in navedena sodna praksa).

23 — Glej člen 12(5) Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 105, str. 1), kakor je bil spremenjen z Uredbo (ES) št. 296/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 (UL L 97, str. 60).

24 — Sodba Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:516, točki 65 in 66); glej tudi novejšo sodbo Parlament/Svet (C-363/14, EU:C:2015:579, točka 46).

25 — Sodbi Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:516, točki 67 in 68) in Parlament/Svet (C-363/14, EU:C:2015:579, točki 47).

26 — Glej analizo sodne prakse, ki sem jo opravil v sklepnih predlogih v zadevi Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:207, točke od 26 do 28).

27 — Glej sklepne predloge v zadevi Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:207, točka 29).

28 — Glej sodbo Parlament/Belgija (C-65/13, EU:C:2014:2289, točka 44 in navedena sodna praksa).

ii) Zahteva po ohranitvi pogojev konkurence v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov in posebej prehodnih pravil za brezplačno dodelitev

43. Komisija trdi, da je zahteva po čim večjem zmanjšanju izkrivljanja konkurence bistveni element določbe, s katero je pooblaščena za sprejetje prehodnih pravil za brezplačno dodelitev pravic, in sicer člena 10a Direktive 2003/87.

44. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče navedlo, da če je glavni cilj Direktive 2003/87 bistveno zmanjšati emisije toplogrednih plinov zaradi spoštovanja obveznosti Unije in držav članic iz Kjotskega protokola, je treba ta cilj kljub vsemu uresničiti ob spoštovanju več podciljev in z uporabo nekaterih sredstev, glavno sredstvo za to pa je sistem Unije za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov.[29] Kot je navedeno v uvodnih izjavah 5 in 7 te direktive, so drugi podcilji, ki jim mora navedeni sistem slediti, med drugim ohranitev gospodarskega razvoja in zaposlovanja ter celovitosti notranjega trga in pogojev konkurence.[30]

45. Iz te sodne prakse torej izhaja, da je ohranjanje pogojev konkurence na notranjem trgu podcilj Direktive 2003/87, ki mu mora slediti sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Glavni okoljski cilj tega sistema je treba uresničevati ob upoštevanju, med drugim, tega posebnega podcilja.

46. Bistveni obseg zahteve po ohranjanju pogojev konkurence na notranjem trgu v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, kakor je vzpostavljen z Direktivo 2003/87 in spremenjen z Direktivo 2009/29, sicer izhaja iz okoliščine, da je ta podcilj večkrat omenjen v uvodnih izjavah teh direktiv.

47. Na eni strani je namreč v uvodni izjavi 7 Direktive 2003/87 izrecno omenjena zahteva po preprečevanju izkrivljanja konkurence pri sprejetju določb Unije o dodelitvi pravic. Na drugi strani je potreba po spoštovanju tega podcilja omenjena v celotni Direktivi 2009/29 bodisi kot splošna zahteva[31] bodisi kot razlog za nekatera posebna pravila.[32]

48. Kar zadeva zlasti prehodna pravila za brezplačno dodelitev pravic, ki so predmet teh zadev, je v uvodni izjavi 23 Direktive 2009/29 izrecno navedeno, da mora biti za izpolnitev zahteve po čim večjem zmanjšanju izkrivljanja konkurence dodelitev navedenih pravic omogočena prek usklajenih pravil Unije z določitvijo „*ex-ante* referenčnih vrednosti“.

49. Nujnost upoštevanja te zahteve se kaže v pristopu, ki ga je zakonodajalec uporabil v členu 10a(1) Direktive 2003/87. Ta določba pooblašča Komisijo za sprejetje polno usklajenih izvedbenih ukrepov na ravni Unijo za usklajeno brezplačno dodelitev pravic in določa merila, ki jih mora Komisija upoštevati pri sprejemanju teh izvedbenih ukrepov.

29 — Glej v tem smislu sodbe Komisija/Poljska (C-504/09 P, EU:C:2012:178, točka 77), Komisija/Estonija (C-505/09 P, EU:C:2012:179, točka 79) in Iberdrola in drugi (C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 in C-640/11, EU:C:2013:660, točka 43).

30 — Sodbe Komisija/Poljska (C-504/09 P, EU:C:2012:178, točka 77), Komisija/Estonija (C-505/09 P, EU:C:2012:179, točka 79) in Iberdrola in drugi (C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 in C-640/11, EU:C:2013:660, točka 43).

31 — V uvodni izjavi 8 Direktive 2009/29 je omenjen cilj „izogni[ti se] izkrivljanju notranjega trga“ kot ena izmed zahtev novega sistema za trgovanje, vzpostavljenega s to direktivo. V zvezi s tem glej tudi sodbo Komisija/Poljska (C-504/09 P, EU:C:2012:178, točko 82).

32 — Tako je v uvodni izjavi 15 Direktive 2009/29 omenjena potreba, da se zagotovi „konkurenčno izenač[enje]“ za nove udeležence, kot temeljna zahteva sistema prodaje na dražbi, uvedene s to direktivo. Ista zahteva je omenjena v uvodni izjavi 16 te direktive v zvezi z nujnostjo uskladitve pravil za nove udeležence. V uvodni izjavi 17 Direktive 2009/29 je omenjen cilj odprave izkrivljanja konkurence v Skupnosti kot eden izmed razlogov, da se gospodarski sektorji v posameznih državah članicah ne obravnavajo različno. V uvodni izjavi 19 je ta cilj omenjen tudi v povezavi z disciplino, ki velja za proizvajalce električne energije. V uvodni izjavi 28 je ta cilj omenjen še v zvezi z zahtevo po uskladitvi uporabe dobropisov za zmanjšanje emisij zunaj Unije. Z istega vidika je mogoče ugotoviti, da je Sodišče menilo, da je zakonodajalec zaradi cilja zaščititi sistem za trgovanje s pravicami pred izkrivljanjem konkurence uvedel vnaprej določeno kazen za presežne emisije v členu 16(3) in (4) Direktive 2003/87. Glej sodbo Billerud Karlsborg in Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664, točka 27).

50. Podrobneje, člen 10a(1), tretji pododstavek, določa, da ti ukrepi, kolikor je mogoče, določijo *ex-ante* referenčne vrednosti celotne Unije. Te *ex-ante* referenčne vrednosti predstavljajo določeno količino emisij CO_2, ki jo Komisija priznava kot potrebno za proizvodnjo določene količine zadevnega proizvoda.[33] Referenčna vrednost se uporabi za izračun števila pravic, ki se brezplačno dodelijo vsaki napravi v sektorju ali podsektorju, tako da se pomnoži z ustrezno preteklo ravnjo dejavnosti naprave glede proizvoda,[34] ob upoštevanju uporabe enotnega medsektorskega korekcijskega faktorja iz člena 10a(5) Direktive 2003/87.[35] Te referenčne vrednosti so torej objektivni parametri, na podlagi katerih se določi število pravic, ki se brezplačno dodelijo vsaki napravi.

51. Navedeni člen 10a(1), četrti pododstavek, daje Komisiji dodatna navodila za določitev *ex ante* referenčnih vrednosti. Ta določba določa, da se načeloma za vsak sektor in del sektorja referenčne vrednosti izračunajo za proizvode in ne vhodne materiale, da se izboljša zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prihranek energetske učinkovitosti v vsakem proizvodnem postopku zadevnega sektorja in dela sektorja. Ta določba torej določa, prvič, da morajo biti *ex-ante* referenčne vrednosti določene *za vsak sektor in podsektor*, torej po pristopu, ki ga lahko po zgledu Komisije opredelimo kot „sektorskega“, in drugič, da morajo biti te referenčne vrednosti načeloma določene za vsak proizvod in ne za vhodne materiale.

52. Zahteva po sprejetju „sektorskega“ pristopa za določitev *ex-ante* referenčnih vrednosti[36] je sicer potrjena v členu 10a(1), peti pododstavek, navedene direktive, ki določa obveznost posvetovanja Komisije z zainteresiranimi stranmi, vključno z zadevnimi sektorji in podsektorji, da se opredelijo načela, ki veljajo pri določitvi *ex-ante* referenčnih vrednosti, ki se uporabljajo v *različnih sektorjih in podsektorjih*. Prav tako se odstavek 2 navedenega člena 10a Direktive 2003/87 izrecno sklicuje na „ *ex-ante* referenčne vrednosti v posameznih sektorjih in delih sektorjev“.

iii) Določitev *ex-ante* referenčnih vrednosti po sektorskem pristopu kot izraz podcilja ohranjanja pogojev konkurence

53. Usklajen pristop, ki ga je zakonodajalec izbral v členu 10a Direktive 2003/87, po katerem se število brezplačno dodeljenih pravic izračuna z uporabo *ex-ante* referenčnih vrednosti na sektorski podlagi, je izraz zahteve, izrecno določene v uvodni izjavi 23 Direktive 2009/29, po čim večjem zmanjšanju izkrivljanja konkurence zaradi brezplačne dodelitve pravic.[37]

54. Namen določitve *ex-ante* referenčnih vrednosti na sektorski podlagi je namreč opreti brezplačno dodelitev pravic na objektivne parametre, ki se uporabljajo brez razlikovanja in enakovredno za naprave, ki jih upravljajo gospodarski subjekti, ki delujejo v določenem sektorju ali podsektorju. Direktiva 2003/87 tako z določitvijo, da za vse naprave v sektorju ali podsektorju veljajo isti objektivni parametri, zagotavlja, da ima brezplačna dodelitev pravic čim bolj omejen učinek na konkurenco. Tak pristop je tudi v skladu z opisom sistema za trgovanje s pravicami kot sistemom tržnega gospodarstva.[38]

33 — Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott v združenih zadevah Borealis Polyolefine, OMV Refining & Marketing, DOW Benelux in drugi in Esso Italiana in drugi (C-191/14, C-192/14, C-295/14 in C-389/14, EU:C:2015:754, točka 40).

34 — Glej, podrobneje, člen 10 Sklepa 2011/278. Kot je razvidno iz točke 12 teh sklepnih predlogov, je Komisija, če ni bilo mogoče izračunati referenčne vrednosti za proizvod, izračunala referenčne vrednosti za toploto in gorivo, ki se pomnožijo s preteklo dejavnostjo v zvezi z izmerljivo toploto oziroma porabljenim gorivom. Glede emisij iz proizvodnih procesov glej člen 10(2)(b)(iii) Sklepa 2011/278.

35 — Glej člena 10(9) in 15(3) Sklepa 2011/278.

36 — Glej v tem smislu tudi sodbo Splošnega sodišča Poljska/Komisija (T-370/11, EU:T:2013:113, točka 85).

37 — V zvezi s tem je zanimivo ugotoviti, da iz Poročila Odbora Evropskega parlamenta za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87 z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (COM(2008) 16 final – COD – 2008/0013) izhaja, da je bilo med zakonodajnim postopkom, ki je privedel do sprejetja Direktive 2009/29, predvideno, da se bosta tako uvodna izjava 23 te direktive kot člen 10a, ki je bil vstavljen v Direktivo 2003/87, sklicevala na *ex-ante* referenčne vrednosti *„v posameznih sektorjih“* (glej na primer predlog spremembe 14 na straneh 18 in 19, predlog spremembe 48 na straneh 48 in 49 ter predlog spremembe 33 na straneh 113 in 114 poročila).

38 — Glej uvodno izjavo 5 Direktive 2003/87.

55. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je v Direktivi 2003/87, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29, večkrat uporabljen „sektorski“ pristop kot izraz zahteve po preprečevanju izkrivljanja konkurence, tako da bi skoraj lahko trdili, da je ta pristop značilen za celotno strukturo sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov.[39] Tako je zakonodajalec, zgolj kot primer, v posebnih določbah člena 10a Direktive 2003/87 za zmanjšanje tveganja premestitve emisij CO_2 sprejel pristop na sektorski podlagi.[40] Tak pristop je omenjen tudi v uvodni izjavi 17 Direktive 2009/29 v povezavi s „ciljem odprave izkrivljanja konkurence v Skupnosti“, ko določa, da ne bi bilo primerno, če bi *gospodarske sektorje* v posameznih državah članicah obravnavali različno.[41]

56. V okviru pristopa, ki temelji na opredelitvi predhodno določenih objektivnih parametrov, ki se brez razlikovanja uporabljajo za vse naprave v zadevnem sektorju, posebnih potreb in položajev posamičnih naprav ni mogoče upoštevati. Bilo bi namreč v očitnem nasprotju z izbiro takega pristopa, če bi lahko brezplačna dodelitev pravic vplivala na poseben položaj posamezne naprave. V podobnem primeru zahtevanega objektivnega in enakovrednega obravnavanja različnih naprav, navedenih v točki 54 teh sklepnih predlogov, ne bi bilo mogoče zagotoviti in posledično ne bi bilo mogoče doseči cilja preprečevanja izkrivljanja konkurence.

iv) Možnost vstavitve klavzule za težje primere v Sklep 2011/278

57. Iz prejšnjih preudarkov moram izpeljati več ugotovitev glede vprašanja, postavljenega v predlogu Komisije za nadomestitev obrazložitve, in sicer vprašanja o morebitnem obstoju diskrecijske pravice Komisije glede vstavitve klavzule za težje primere v Sklep 2011/278.

– Zahteva po ohranjanju konkurence kot bistveni element Direktive 2003/87

58. Prvič, iz preudarkov, predstavljenih v točkah od 44 do 47 teh sklepnih predlogov, izhaja, da je zahteva, da mora biti sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov vzpostavljen tako, da se ohranijo pogoji konkurence, izrecen podcilj Direktive 2003/87. Nujnost, da sistem za trgovanje s pravicami upošteva tako zahtevo, torej nujno izhaja iz politične odločitve zakonodajalca Unije. V teh okoliščinah je treba ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah od 38 do 40 teh sklepnih predlogov, sklepati, da je ta zahteva bistveni element Direktive 2003/87, ki ga ni mogoče spremeniti z izvedbenimi ukrepi, ki jih sprejme Komisija.

59. Poleg tega iz točk od 48 do 52 teh sklepnih predlogov izhaja, da je zahteva po preprečevanju izkrivljanja konkurence posebej in izrecno značilna za prehodna pravila za brezplačno dodelitev pravic iz člena 10a(1) Direktive 2003/87 in da se je ta zahteva kazala v odločitvi zakonodajalca, da Komisijo pooblasti, da v izvedbenih ukrepih, ki določajo ta pravila, opredeli *ex-ante* referenčne vrednosti na podlagi sektorskega pristopa.

60. V teh okoliščinah Komisija z izvedbenimi ukrepi iz člena 10a(1) Direktive 2003/87 ne bi mogla sprejeti pravil za brezplačno dodelitev pravic, ki bi bila v nasprotju z navedeno zahtevo, ne da bi presegla meje svojega izvedbenega pooblastila in ne da bi kršila določbo o prenosu pooblastila.

39 — V zvezi s tem menim, da trditev, ki jo je družba Romonta navedla v repliki, v skladu s katero nekatere določbe Sklepa 2011/278 niso združljive z zgoraj navedenim „sektorskim pristopom“, ni upoštevna. Družba Romonta se posebej sklicuje na tri nadomestne pristope, opredeljene v členih 6(1), 3(c) in 10(3) tega sklepa. Vendar z nobeno od teh določb ni mogoče ovreči sektorskega pristopa, ki ga je Komisija sprejela v Sklepu 2011/278 v skladu s členom 10a Direktive 2003/87.

40 — Glej člena 10a(6) in (12) Direktive 2003/87 ter Sklep Komisije z dne 24. decembra 2009 o določitvi seznama sektorjev in delov sektorjev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO_2 (2010/2/EU) (UL 2010, L 1, str. 10). Glej tudi sodbo Splošnega sodišča v zadevi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točki 82 in 83).

41 — Moj poudarek. Kar zadeva to uvodno izjavo glej sodbo Poljska/Komisija (T-370/11, EU:T:2013:113, točka 42).

61. V zvezi s tem moram še navesti, da menim, daje trditev Splošnega sodišča, da če se določba izvedbenega ukrepa nanaša le na izjemne primere, ne more spremeniti bistvenih elementov akta o prenosu pooblastila, napačna.[42] Tudi določba, ki se uporablja le za izjemne primere, lahko namreč posega v splošno sistematiko akta o prenosu pooblastila[43] in je nezdružljiva z bistvenimi cilji tega akta, ki izhajajo iz politične odločitve zakonodajalca.[44]

– Nezdružljivost klavzule za težje primere s podciljem ohranjanja konkurence

62. Drugič, ni sporno, da bi bila posledica vstavitve klavzule za težje primere brezplačna dodelitev dodatnih pravic le nekaterim napravam v okviru določenega sektorja ali podsektorja.[45] Pravice se na podlagi take klavzule ne bi brezplačno dodelile glede na objektivne parametre, vnaprej določene po sektorskem pristopu, ki se uporabljajo za vse naprave v sektorju, ampak bi bile dodeljene zaradi individualnih okoliščin upravljavca določene naprave, in sicer posebej zaradi njegovih finančnih težav. Kot trdi Komisija, bi taka klavzula torej dovoljevala, da se eni napravi dodeli več pravic kot drugi, tudi če obe proizvajata enak proizvod in sta z vseh vidikov primerljivi. Ugotoviti je treba, da bi taka dodelitev zato povzročila izkrivljanje konkurence.

63. Tako pravilo bi sledilo individualnemu pristopu, ki je v nasprotju z zgoraj navedenim sektorskim pristopom, ki je, kot sem ugotovil v točkah od 53 do 56 teh sklepih predlogov, izraz zahteve po ohranjanju konkurence. Tako pravilo bi bilo zato nezdružljivo na splošno s podciljem varstva konkurence, ki je bistveni element Direktive 2003/87, in posebej s pravili za brezplačno dodelitev pravic, kot so določena v členu 10a te direktive.

64. V zvezi s tem je treba zavrniti tudi trditev, ki jo je družba Romonta navedla v repliki, da taka klavzula ne bi vključevala diskriminacije, ki bi povzročala izkrivljanje konkurence, saj bi se lahko v vsej Evropi nanjo skliceval vsakdo, ki bi dokazal, da izpolnjuje pogoje, ki jih je določila Komisija. V zvezi s tem je dovolj navesti, da se izkrivljanje konkurence uresničuje na določenem trgu in ne na medsektorski podlagi. Različno obravnavanje pri brezplačni dodelitvi pravic primerljivim napravam, ki proizvajajo enak proizvod in poslujejo na istem trgu, bi zato nujno privedlo do izkrivljanja konkurence na zadevnem trgu.

65. Glede na te preudarke menim, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je razsodilo, da vstavitev klavzule za težje primere ni nezdružljiva s cilji Direktive 2003/87.[46] Okoliščina, ki jo je poudarilo Splošno sodišče, da je lahko eventualno namen take klavzule doseči drug podcilj Direktive 2003/87, in sicer ohranitev gospodarskega razvoja in zaposlovanja, ne vpliva na to, da take klavzule, ker je nezdružljiva z bistvenim podciljem Direktive 2003/87, ni bilo mogoče vstaviti v izvedbene ukrepe za to direktivo. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je že Splošno sodišče v izpodbijanih sodbah poudarilo, da je zakonodajalec oblikoval druga posebna pravila, da bi vzpostavitev sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov čim manj škodila gospodarskemu razvoju in zaposlovanju, ne da bi ta pravila, ki sledijo zgoraj navedenemu sektorskemu pristopu, povzročila izkrivljanje konkurence.[47]

42 — Glej točko 28 teh sklepnih predlogov.

43 — Glej v zvezi s tem sodbo Parlament/Svet (C-417/93, EU:C:1995:127 točke od 30 do 33) in moje sklepne predloge v zadevi Parlament/Svet (C-355/10, EU:C:2012:207, točka 28).

44 — Glej točke od 38 do 40 teh sklepnih predlogov.

45 — Glej v zvezi s tem sodbo DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 78).

46 — Glej sodbe DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 77), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 76), Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835, točka 80) in Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točka 79).

47 — Sodbe DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 81 in naslednje), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 80 in naslednje), Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835, točka 83 in naslednje) in Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točka 82 in naslednje).

– Polje proste presoje Komisije

66. Tretjič, iz zgornjih preudarkov nujno izhaja, da polja proste presoje, ki je s členom 10a(1) Direktive 2003/87 podeljeno Komisiji, ni mogoče razširiti tako, da bi ta lahko zadnjenavedeni z vstavitvijo klavzule za težje primere v Sklep 2011/278 sprejela pravila, ki bi kršila enega izmed podciljev te direktive in bistveni element določbe o prenosu pooblastila.

67. Taka razlaga člena 10a(1) Direktive 2003/87, ki je v nasprotju z razlago Splošnega sodišča v izpodbijanih sodbah, je sicer potrjena z vsebino tretjega in četrtega pododstavka te določbe, ki Komisiji res podeljujeta določeno polje proste presoje pri določitvi pravil za brezplačno dodelitev pravic.

68. Ker pa člen 10a(1), tretji pododstavek, te direktive določa, da izvedbeni ukrepi „kolikor je mogoče“ določijo *ex-ante* referenčne vrednosti, je treba to razumeti tako, da daje Komisiji polje proste presoje za določitev drugih meril izključno v primerih, v katerih takih referenčnih vrednosti ni mogoče določiti (na sektorski podlagi). Te določbe ni mogoče razlagati tako, da Komisiji podeljuje splošno in generično polje proste presoje pri določitvi pravil za brezplačno dodelitev pravic. Prav tako ni mogoče o podelitvi take pristojnosti sklepati iz uporabe izraza „načeloma“ v členu 10a(1), četrti pododstavek, navedene direktive.

– Nezdružljivost klavzule za težje primere z načelom, da plača povzročitelj obremenitve

69. Nazadnje bom zaradi dodatne pojasnitve poudaril to, za kar menim, da je v razlogovanju Splošnega sodišča protislovno. Splošno sodišče je v izpodbijanih sodbah po mojem mnenju pravilno razsodilo, da vstavitev klavzule za težje primere ne bi bila združljiva z načelom, da plača povzročitelj obremenitve. [48]

70. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je pravna podlaga Direktive 2003/87 člen 175(1) ES (po spremembi postal člen 192 PDEU). V skladu s to določbo lahko Svet odloči, katere ukrepe naj Unija sprejme za uresničevanje ciljev iz člena 174 ES (po spremembi postal člen 191 PDEU). V skladu z drugim odstavkom, drugi stavek, zadnjenavedenega člena politika Unije na področju okolja temelji med drugim na načelu, da plača povzročitelj obremenitve.

71. Če pa akt o prenosu pooblastila, torej Direktiva 2003/87, kot akt, ki temelji na členu 175(1) ES, ne bi mogel vsebovati določb, ki so nezdružljive z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, izvedbeni ukrepi za to direktivo *a fortiori* ne bi mogli vsebovati takih določb. Iz tega sledi, da bi moralo Splošno sodišče, ki je v izpodbijanih sodbah ugotovilo, da vstavitev klavzule za težje primere ne bi bila združljiva z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, razsoditi, da Komisija v Sklepu 2011/278 ne more določiti take klavzule.

v) Nedopustnost sklicevanja na nezakonitost Direktive 2003/87

72. Družbi DK Recycling in Arctic Paper v replikah podredno zatrjujeta nezakonitost Direktive 2003/87. Trdita, da je ta direktiva nezdružljiva z Listino in da krši načelo sorazmernosti. Vendar je treba ugotoviti, da je ta pritožbeni razlog nov razlog, ki ni bil naveden pred Splošnim sodiščem in ki zato spreminja predmet spora, o katerem je odločalo Splošno sodišče. V teh okoliščinah očitno ni dopusten. [49]

48 — Sodbe DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 78), Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 77), Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835, točka 81) in Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točka 80).

49 — Glej člen 170(1), drugi stavek, Poslovnika Sodišča. V zvezi s tem glej sodbo Alliance One International/Komisija (C-668/11 P, EU:C:2013:614, točka 68 in navedena sodna praksa).

vi) Predlog

73. Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov Sodišču predlagam, naj ugodi predlogu Komisije za nadomestitev obrazložitve.

74. Če bi Sodišče upoštevalo moj predlog in menilo, da Direktiva 2003/87 Komisije ne pooblašča za vstavitev klavzule za težje primere v Sklep 2011/278, kot je razvidno iz točke 35 teh sklepnih predlogov, je treba pritožbene razloge, s katerimi se Splošnemu sodišču očita, da ni kaznovalo neobstoja take klavzule v Sklepu 2011/278, zavrniti kot brezpredmetne. Zato se bom v nadaljevanju, kar zadeva take pritožbene razloge, omejil na zelo jedrnate preudarke, ki jih bom predstavil podredno za primer, da Sodišče ne bi upoštevalo mojega predloga.

C – *Pritožbi družb DK Recycling (zadeva C-540/14 P) in Arctic Paper (zadeva C-551/14 P)*

75. Družbi DK Recycling in Arctic Paper sta vložili skoraj enaki pritožbi, v katerih navajata dva pritožbena razloga.

1. Prvi tožbeni razlog: kršitev temeljnih pravic

76. Družbi DK Recycling in Arctic Paper v prvem delu Splošnemu sodišču očitata, da ni ugotovilo, da zaradi neobstoja klavzule za težje primere Sklep 2011/278 ne zagotavlja v zadostni meri spoštovanja temeljnih pravic, saj ne upošteva položajev, v katerih se morajo upravljavci naprave spopadati z izrednimi stroški. Splošno sodišče naj bi moralo v skladu s sodno prakso Sodišča [50] preveriti spoštovanje temeljnih pravic v vsakem primeru posebej, tako da bi preučilo, ali stroški, nastali v njunih posebnih primerih, niso neznosni. Splošno sodišče naj bi večjo vrednost pripisalo splošnim ciljem sistema za trgovanje s pravicami do emisije kot pa posameznim temeljnim pravicam.

77. Družbi DK Recycling in Arctic Paper v drugem delu trdita, da Splošno sodišče ni zadostno upoštevalo sodne prakse Sodišča, v skladu s katero načelo sorazmernosti zahteva sprejetje prehodnih ukrepov za omilitev stroškov, da se prepreči, da bi nekatere posebne udeležence na trgu v okviru procesa usklajevanja bremenili tolikšni stroški, da bi bil ogrožen obstoj zadnjenavedenih. [51] Ker Sklep 2011/278 ne vsebuje klavzule za težje primere, naj ne bi upošteval položaja podjetij, za katera sistem za trgovanje s pravicami povzroči prekomerne ekonomske stroške, in naj ne bi vseboval nobenega ukrepa, ki bi zagotavljal zadostno individualno zaščito pred neznosnim poseganjem v temeljne pravice.

78. Družbi DK Recycling in Arctic Paper v tretjem delu trdita, da je klavzula za težje primere izraz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, v skladu s členom 6(3) PEU in členom 52(4) Listine. Splošno sodišče naj bi torej napačno uporabilo pravo, ko ni upoštevalo trditev pritožnic, ki so se nanašale na nujnost določitve take klavzule, ki jo je v nemškem pravu priznalo Bundesverfassungsgericht (ustavno sodišče, Nemčija).

79. Družbi DK Recycling in Arctic Paper s tremi deli tega pritožbenega razloga v bistvu trdita, da je Splošno sodišče kršilo njune temeljne pravice, ker ni kaznovalo neobstoja klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278. Ob upoštevanju preudarkov v točkah 35, 72 in 74 teh sklepnih predlogov menim, da je treba ta pritožbeni razlog zavrniti kot v celoti brezpredmeten. V naslednjih preudarkih bom na kratko podredno pojasnil razloge, iz katerih menim, da ti trije deli vsekakor niso utemeljeni.

50 — Sodbi Schmidberger (C-112/00, EU:C:2003:333, točka 81) in Agrarproduktion Staebelow (C-504/04, EU:C:2006:30, točka 37).

51 — Sodba T. Port (C-68/95, EU:C:1996:452, točke 37, 38 in 43).

80. Glede prvega dela ugotavljam, da je Splošno sodišče v zadevnih izpodbijanih sodbah razsodilo, da neobstoj klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278 pomeni poseganje v temeljne pravice, ki pa je utemeljeno v skladu s členom 52(1) Listine. Splošno sodišče je v analizi pretehtalo zadevne interese, pri čemer je v celoti upoštevalo tako cilje predpisov kot temeljne pravice upravljavcev naprav. Sklicevalo se je celo na poseben položaj pritožnic.[52] Poleg tega sodna praksa, ki jo je navedla družba DK Recycling, po mojem mnenju ne more utemeljiti trditve, da Splošno sodišče v analizi ni upoštevalo vsebine in ravni varstva temeljnih pravic, zagotovljenih v členih 16 in 17 Listine.[53]

81. Glede drugega dela dvomim, da je sodna praksa, ki jo omenjata družbi DK Recycling in Arctic Paper, upoštevna za obravnavani primer. Sodba T. Port (C-68/95, EU:C:1996:452) se je namreč nanašala na primer, v katerem je uredba Skupnosti izrecno vsebovala pravilo za težje primere.[54] To pa očitno ne velja za obravnavano zadevo, tako da z navedeno sodno prakso ni mogoče ovreči analize Splošnega sodišča.

82. Glede tretjega dela menim, da zadostuje ugotoviti, da ni mogoče z nobenim elementom iz spisa dokazati, da je pravilo za težje primere, kakršno je sprejel nemški zakonodajalec, izraz ustavnega izročila, skupnega državam članicam. Družbi DK Recycling in Arctic Paper nista predložili nobenega dokaza, ki bi razkrival obstoj „prevladujoče težnje“ v pravnih redih držav članic v prid razlagi, ki jo je domnevno uporabilo Bundesverfassungsgericht (Zvezno ustavno sodišče, Nemčija).[55]

2. Drugi pritožbeni razlog: napake pri analizi sorazmernosti Sklepa 2011/278

83. Družbi DK Recycling in Arctic Paper v prvem delu izpodbijata sklep Splošnega sodišča glede primernosti Sklepa 2011/278 kljub neobstoju klavzule za težje primere.[56] Splošnemu sodišču očitata, da ni preverilo, ali se s tem sklepom lahko zagotovi zadostno individualno varstvo pred nesorazmernimi kršitvami temeljih pravic. Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo individualne razsežnosti varstva gospodarskega razvoja in zaposlovanja, ki izhaja iz uvodne izjave 5 Direktive 2003/87.

84. Družbi DK Recycling in Arctic Paper izpodbijata sklep Splošnega sodišča, da sistem dodelitve iz Sklepa 2011/278 ni nesorazmeren v strogem pomenu besede, čeprav v njem ni klavzule za težje primere. Prvič, Splošno sodišče naj ne bi obravnavalo izjemnih zahtev, ki se lahko pojavijo v konkretnih primerih, in naj tako ne bi upoštevalo nujnosti zadostnega varstva individualnih pravic pri tehtanju zadevnih interesov. Zato naj bi napačno razsodilo pravično ravnotežje med temi interesi. Drugič, družbi DK Recycling in Arctic Paper zanikata, da: (i) dejstvo, da bi sistem dodelitve manj spodbujal k zmanjševanju emisij z gospodarskimi in tehničnimi prilagoditvenimi ukrepi; (ii) dejstvo, da je klavzula za težje primere nezdružljiva z načelom, da plača povzročitelj obremenitve; (iii) dejstvo, da bi bilo treba člen 10a(6) Direktive 2003/87 razumeti kot določbo, katere posledica je omilitev zahteve, ki jo nalaga sistem za trgovanje s pravicami.[57]

52 — V zvezi z družbo DK Recycling glej sodbo DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 88), v zvezi z družbo Arctic Paper pa sodbo Arctic Paper und Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 87).

53 — Kar zadeva posebej omejitve temeljne pravice svobode gospodarske pobude (člen 16 Listine), glej sodbo Sky Österreich (C-283/11, EU:C:2013:28, točka 46 in naslednje) in sodbo Deutsches Weintor (C-544/10, EU:C:2012:526, točke od 56 do 59); kar zadeva omejitve lastninske pravice (člen 17 Listine), zlasti zaradi spodbujanja varstva okolja, glej sodbo ERG in drugi (C-379/08 in C-380/08, EU:C:2010:127, točka 80 in naslednje).

54 — Natančneje člen 30 Uredbe Sveta (ES) št. 404/93 z dne 13. februarja 1993 o skupni ureditvi trga za banane (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 13, str. 388).

55 — Glej v tem smislu sodbo Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals/Komisija (C-550/07 P, EU:C:2010:512, točka 74) ter sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals/Komisija (C-550/07 P, EU:C:2010:229 točke od 93 do 96) in sklepne predloge generalnega pravobranilca Y. Bota v zadevi Melloni (C-399/11, EU:C:2012:600, opomba 29).

56 — Sodbi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 70) in Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 69).

57 — Glej sodbi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točke 89, 78 in 82) in Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točke 88, 77 in 81).

85. Namen tega pritožbenega razloga je v bistvu izpodbiti sklep Splošnega sodišča, v skladu s katerim poseganje v temeljne pravice, ki je posledica neobstoja klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278, ni nesorazmerno glede na cilje sistema za trgovanje s pravicami. Ker se ta pritožbeni razlog nanaša na neobstoj klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278, iz preudarkov v točkah 35, 72 in 74 teh sklepnih predlogov izhaja, da je treba ta pritožbeni razlog zavrniti kot brezpredmeten. Podredno menim, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen. [58]

86. Kar zadeva prvi del, je preučitev, ki jo je Splošno sodišče opravilo glede sposobnosti Sklepa 2011/278 za uresničevanje ciljev sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, po mojem mnenju brez napak. Splošno sodišče je v skladu s sodno prakso opredelilo tako cilje in podcilje tega sistema kot sposobnost pravil za brezplačno dodelitev iz Sklepa 2011/278 za uresničevanje teh ciljev kljub neobstoju klavzule za težje primere. [59] V nasprotju s tem, kar je navedeno v pritožbah, menim, da je podcilj, naveden v uvodni izjavi 5 Direktive 2003/87, varstvo gospodarskega razvoja in zaposlovanja v celoti in ne zajema individualnega varstva vsake naprave, ki je v posebnem položaju, zlasti v finančnih težavah.

87. Kar zadeva drugi del, to, da pravila za brezplačno dodelitev pravic, temelječa na objektivnih parametrih, ki so določeni na sektorski podlagi, se uporabljajo splošno in ne upoštevajo posebnih okoliščin individualnih posebnih položajev, [60] ne vsebujejo klavzule za težje primere, nikakor ne pomeni, da bi bili stroški, nastali zaradi teh pravil, prekomerni glede na želene cilje. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je varstvo okolja med cilji v splošnem interesu, ki lahko upravičijo omejitve temeljnih pravic, [61] in da je uresničitev tega cilja odvisna od strogosti, s katero se uporabljajo splošna pravila, ki se nanašajo na ta cilj. [62] Kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, pa bi lahko klavzula za težje primere, ki upošteva individualne okoliščine, omilila to strogost. [63] Poleg tega dejstvo, da imajo lahko taka splošna pravila večji vpliv na nekatera podjetja kot na druga, ne pomeni, da niso sorazmerna. Taka splošna pravila namreč nujno bolj učinkujejo na ene naprave kot na druge. [64] Nazadnje, tako analiza Splošnega sodišča glede načela, da plača povzročitelj obremenitve, [65] kot njegovo sklicevanje na posebna pravila, med drugim na člen 10a(12) Direktive 2003/87, sta po mojem mnenju brez napak.

88. Skratka, ker sta pritožbena razloga, ki sta ju družbi DK Recycling in Arctic Paper navedli v pritožbah, po mojem mnenju brezpredmetna, Sodišču predlagam, naj pritožbi zavrne kot neutemeljeni.

58 — Glede preverjanja sorazmernosti ugotovljenega poseganja v temeljne pravice glej sodbo Digital Rights Ireland in drugi (C-293/12 in C-594/12, EU:C:2014:238, točka 46 in naslednje) ter sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Philip Morris Brands in drugi (C-547/14, EU:C:2015:853, točka 146 in naslednje ter navedena sodna praksa).

59 — Glej sodbi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točke od 63 do 65 in od 66 do 68) in Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točke od 62 d 64 in od 65 do 67).

60 — Glej točko 54 teh sklepnih predlogov.

61 — Sodba ERG in drugi (C-379/08 in C-380/08, EU:C:2010:127, točka 81 in navedena sodna praksa).

62 — Glej v tem smislu v zvezi s sistemom za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov sodbo Billerud Karlsborg in Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664, točka 26).

63 — Glej sodbi DK Recycling und Roheisen/Komisija (T-630/13, EU:T:2014:833, točka 89) in Arctic Paper Mochenwangen/Komisija (T-634/13, EU:T:2014:828, točka 88).

64 — Sodba Poljska/Komisija (T-370/11, EU:T:2013:113, točki 85 in 105). Morebitna nesorazmernost teh pravil bi eventualno lahko izhajala iz nepravilnega izračuna *ex-ante* referenčnih vrednosti. Vendar taka trditev ni bila navedena v zadevnih pritožbah.

65 — Nikakor je ni mogoče ovreči s sodbo Standley in drugi (C-293/97, EU:C:1999:215, točka 52), navedeno v pritožbah.

D – *Pritožba Raffinerie Heide (zadeva C-564/14 P)*

1. Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do izjave in obveznosti obrazložitve Splošnega sodišča

89. Družba Raffinerie Heide Splošnemu sodišču očita, da se ni opredelilo do tožbenega razloga, ki se je nanašal na to, da je Komisija nepravilno zavrnila uporabo svoje diskrecijske pravice, da z vidika temeljnih pravic preuči „težje primere“, ki so jih predstavili nemški organi, med katerimi je bil tudi njen.

90. Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi ugotovilo, prvič, da Komisija na podlagi Sklepa 2011/278 ne sme odobriti brezplačne dodelitve pravic do emisije na podlagi klavzule za težje primere. Drugič, ugotovilo je, da če bi država članica napravi brezplačno dodelila pravice, ki niso bile izračunane v skladu s pravili iz člena 10a(1) Direktive 2003/87 in torej iz Sklepa 2011/278, bi Komisija morala v skladu s členom 11(3) Direktive 2003/87 zavrniti vpis te naprave, ne da bi imela kakršno koli diskrecijsko pravico v zvezi s tem. [66]

91. Iz teh okoliščin izhaja, da je morala Komisija, ne da bi razpolagala s poljem proste presoje, zavrniti vpis zadevnih naprav in ni mogla individualno preučiti primerov, ki so ji jih predložili nemški organi, zunaj pravil, določenih v Sklepu 2011/278. Ker se družba Raffinerie Heide ni sklicevala na nezakonitost zgoraj navedenih določb Direktive 2003/87, te ugotovitve Splošnega sodišča po mojem mnenju zadostujejo za odgovor na trditev, ki jo je ta družba navedla pred njim. V teh okoliščinah družba Raffinerie Heide ne more zatrjevati nobene kršitve svoje pravice do izjave in obveznosti obrazložitve. Ta pritožbeni razlog je torej treba zavrniti.

2. Drugi pritožbeni razlog: kršitev členov 10a in 11(3) Direktive 2003/87 ter Sklepa 2011/278

92. Družba Raffinerie Heide v prvem delu trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je razsodilo, da Sklep 2011/278 izključuje vsakršno brezplačno dodelitev dodatnih pravic v individualnih težjih primerih in Komisiji ne podeljuje nobene diskrecijske pravice v zvezi s tem. Družba Raffinerie Heide v drugem delu trdi, da bi lahko Komisija ob sprejetju spornega sklepa dodelila dodatne pravice napravam s prekomernimi težavami na podlagi člena 11(3) Direktive 2003/87.

93. Iz preudarkov, predstavljenih v točkah od 43 do 71 teh sklepnih predlogov, je razvidno, da Komisija ni bila pooblaščena, da v Sklepu 2011/278 določi brezplačno dodelitev pravic na podlagi klavzule za težje primere. Iz tega sledi, da je treba prvi del zavrniti. Iz navedenih preudarkov izhaja tudi, da bi bila brezplačna dodelitev pravic na podlagi take klavzule nezdružljiva s podciljem, ki je bistveni element Direktive 2003/87. Iz tega sledi, da take dodelitve ni mogoče opreti na nobeno drugo določbo te direktive. Zato je treba zavrniti tudi drugi del.

3. Tretji pritožbeni razlog: neupoštevanje obveznosti, ki institucijam Unije nalaga razlago, ki je v skladu s temeljnimi pravicami

94. Družba Raffinerie Heide s tretjim pritožbenim razlogom trdi, da Splošno sodišče ni upoštevalo obveznosti, ki Komisiji nalaga razlago, ki je v skladu s temeljnimi pravicami, in da je posledično kršilo člen 51(1) Listine. Tudi če bi Sklep 2011/278 razumeli tako, da Komisiji ne daje nobenega polja proste presoje za upoštevanje težjih primerov, naj bi bila Komisija vsekakor dolžna Direktivo 2003/87 razlagati

66 — Glej sodbo Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točke od 41 do 44).

z vidika temeljnih pravic in posledično upoštevati težje primere – kot je primer družbe Raffinerie Heide – ki so ji bili predloženi. Odstopanja od obveznosti institucij, da podajo razlago, ki je v skladu s temeljnimi pravicami, naj ne bi bilo mogoče izključiti z obrazložitvijo, da Komisija nima pooblastila za ta namen.

95. Ugotoviti je treba, da ta pritožbeni razlog ni bil naveden pred Splošnim sodiščem in da tudi ne izhaja iz izpodbijane sodbe.[67] V teh okoliščinah ga je treba, ker spreminja predmet spora, šteti za nedopusten.[68]

4. Četrti pritožbeni razlog: izkrivitev dokazov

96. Družba Raffinerie Heide meni, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze, ki jih je predložila v zvezi s tem, da gre v njenem primeru za primer višje sile. Med temi dokazi navaja izvedbo naložb v letu 2011 na podlagi upravne obveznosti, uporabo naložb za ukrepe varstva okolja, nujnost pridobitve posojila za zagotovitev financiranja teh naložb ter prošnjo za priznanje težjega primera, vloženo pri nemških organih, in njihov pritrdilen odgovor.

97. Ta pritožbeni razlog po mojem mnenju očitno ni utemeljen. Izkrivljanje dokazov je podano, če je presoja obstoječih dokazov, ne da bi bilo treba uporabiti nove, očitno napačna.[69] V točki 45 izpodbijane sodbe v zvezi z družbo Raffinerie Heide (T-631/13, EU:T:2014:830) pa je Splošno sodišče brez napake pojasnilo razloge, iz katerih je menilo, da za to družbo ne velja primer višje sile.

5. Peti pritožbeni razlog: kršitev temeljnih pravic in preizkus sorazmernosti zaradi neobstoja klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278

98. Družba Raffinerie Heide v prvem delu izpodbija analizo Splošnega sodišča glede primernosti Sklepa 2011/278. Ker ta sklep ne vsebuje klavzule za težje primere: (i) naj ne bi vseboval nobene določbe, ki bi ustrezala podcilju ohranitve gospodarskega razvoja in zaposlovanja, in naj bi celo posegal v ta cilj; (ii) naj bi bil v nasprotju s ciljem postopnega prilagajanja, saj bi bilo treba zapreti naprave, ki nimajo finančnih sredstev za izboljšanje svoje učinkovitosti; (iii) naj bi tako spodbujal preselitev proizvodnje v tretje države zunaj sistema za trgovanje s pravicami; (iv) naj bi prisilil naprave, ki so v negotovem finančnem položaju, a učinkovite, da zapustijo trg.

99. Družba Raffinerie Heide v drugem delu izpodbija analizo Splošnega sodišča glede nujnosti Sklepa 2011/278. Splošno sodišče naj bi na eni strani na tožečo stranko prevalilo dokazno breme, da imetnik temeljnih pravic dokaže nujnost ugotovljene kršitve njegovih pravic, čeprav bi morala institucija Unije dokazati, da je njen ukrep združljiv z načelom sorazmernosti. Na drugi strani naj bi to, da bi Komisija upoštevala natančne in omejene primere s prekomernimi težavami, pomenilo manj zavezujoč ukrep kot splošna zavrnitev analize takih primerov.

100. Družba Raffinerie Heide v tretjem delu izpodbija analizo Splošnega sodišča glede sorazmernosti Sklepa 2011/278 v strogem pomenu besede. Prvič, Sklep 2011/278 naj ne bi kazal, da je bilo tehtanje, ki ga je zahtevalo Splošno sodišče, izvedeno. Drugič, Splošno sodišče naj bi uporabilo napačno merilo za presojo sorazmernosti. Ukrepi, ki jih je Splošno sodišče omenilo v točkah od 82 do 86 izpodbijane sodbe (T-631/13, EU:T:2014:830), naj bi bila splošna pravila za zagotovitev, da se z Direktivo 2003/87 ne bi kršile temeljne pravice, vendar naj ne bi mogla utemeljiti omejitve temeljnih pravic, ki je predmet obravnavane zadeve. Tretjič, s tem ko je Splošno sodišče v točki 88 navedene izpodbijane sodbe menilo, da Sklep 2011/278 ni sorazmeren, le če „tipično“ ogroža obstoj upravljavcev naprav, naj

67 — Sodbi Komisija in drugi/Siemens Österreich in drugi (od C-231/11 P do C-233/11 P, EU:C:2014:256, točka 102) in Areva in drugi/Komisija (C-247/11 P in C-253/11 P, EU:C:2014:257, točki 118 in 170).

68 — Glej točko 72 in opombo 49 teh sklepnih predlogov.

69 — Glej med drugim sklep The Sunrider Corporation/UUNT (C-142/14 P, EU:C:2015:371, točka 49 ter navedena sodna praksa).

bi uporabilo napačno merilo in ne upoštevalo dejstva, da je namen klavzule za težje primere upoštevati neznačilne posledice, ki nastanejo v posebnih primerih, ki jih lahko povzročijo ukrepi javne oblasti. Poleg tega naj po mnenju družbe Raffinerie Heide z nepopolno analizo njenega individualnega primera v točki 89 navedene izpodbijane sodbe ne bi bilo mogoče potrditi, da je bila uporaba Sklepa 2011/278 v njenem primeru sorazmerna. Splošno sodišče naj ne bi odgovorilo na vprašanje, ali so pravila v Sklepu 2011/278 primerna v vseh primerih. Sodba T. Port (C-68/95, EU:C:1996:452) naj bi potrjevala, da se lahko preučitev težjih primerov izkaže za absolutno nujno v vsakem primeru posebej, da se zagotovi sorazmernost skupne ureditve trgov.

101. Namen tega pritožbenega razloga je v bistvu izpodbiti sklep Splošnega sodišča, da poseganje v temeljne pravice, ki je posledica neobstoja klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278, ni nesorazmerno glede na cilje sistema za trgovanje s pravicami. Ker se ta pritožbeni razlog nanaša na neobstoj take klavzule v Sklepu 2011/278, iz preudarkov v točkah 35, 72 in 74 teh sklepnih predlogov izhaja, da ga je treba zavrniti kot brezpredmeten. Podredno menim, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen.

102. Kar zadeva prvi del, moram tako kot Komisija ugotoviti, da Direktiva 2003/87 vsebuje določbe, ki ustrezajo podcilju ohranjanja gospodarskega razvoja in zaposlovanja ter prizadevanju za preprečevanje selitve proizvodnje.[70] Dalje, vzpostavitev brezplačne dodelitve pravic zadeva cilj postopnega prilagajanja naprav sistemu za trgovanje, vendar mora biti uresničitev takega cilja v skladu s cilji in podcilji Direktive 2003/87. Večkrat pa sem ugotovil, da bi bila taka klavzula, kot jo zagovarja družba Raffinerie Heide, nezdružljiva s podciljem ohranjanja konkurence. Nazadnje, ker je izhodišče za opredelitev načel za določitev *ex-ante* referenčnih vrednosti v skladu s členom 10a(2) Direktive 2003/87 povprečni učinek 10 % najbolj učinkovitih naprav v sektorju ali delu sektorjev, je treba ugotoviti, da v nasprotju s trditvijo družbe Raffinerie Heide sistem za brezplačno dodelitev pravic daje prednost učinkovitejšim napravam.

103. Kar zadeva prvi poddel drugega dela, je treba ugotoviti, da Splošno sodišče v točkah 72 in 73 izpodbijane sodbe (T-631/13, EU:T:2014:830), ki ju omenja družba Raffinerie Heide, ni obrnilo dokaznega bremena, ampak je le odgovorilo na trditev v zvezi z nujnostjo Sklepa 2011/278, katere utemeljenost je morala dokazati družba Raffinerie Heide, ki jo je navedla. Drugi poddel natančno povzema trditve, ki so bile že navedene pred Splošnim sodiščem, ki jih je zavrnilo brez napake.[71]

104. Kar zadeva tretji del, je treba ugotoviti, prvič, da dejstvo, da v uvodnih izjavah Sklepa 2011/278 ni izrecno omenjeno tehtanje zadevnih interesov, ne pomeni, da Komisija v navedenem sklepu ni izvedla takega tehtanja. Drugič, družba Raffinerie Heide ne izpodbija ugotovitve Splošnega sodišča v točki 89 navedene izpodbijane sodbe, da je bil vzrok za težave te pritožnice njeno gospodarsko in finančno ravnanje. Glede tretjega poddela napotujem na preudarke v točkah 81 in 87 teh sklepnih predlogov.

105. Skratka, glede na navedeno predlagam, naj se pritožba družbe Raffinerie Heide zavrne.

70 — Glej sodbo Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830, točka 82 in naslednje).

71 — Glej točki 72 in 73 sodbe Raffinerie Heide/Komisija (T-631/13, EU:T:2014:830).

E – *Pritožba družbe Romonta (zadeva C-565/14 P)*

1. Prvi pritožbeni razlog: napačna uporaba prava pri razlagi Sklepa 2011/278 in napačna uporaba načela sorazmernosti

106. Družba Romonta v prvem delu trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je Sklep 2011/278 razlagalo kot izčrpen ter tako sklepalo, da je dodelitev dodatnih pravic, zaprošena na podlagi klavzule za težje primere, izključena, ker v tem sklepu ni izrecno navedena. Po mnenju družbe Romonta bi morale biti tudi ob neobstoju take klavzule dodatne pravice dodeljene, saj gre v obravnavani zadevi za težji primer zaradi višje sile. Tveganje nesolventnosti namreč ni bilo predvidljivo, saj je postalo verjetno šele leta 2011, ko je Komisija odločila, da ne bo opredelila referenčne vrednosti za proizvod, ki je vosek iz lignita. To tveganje naj bi bilo tudi neizogibno, ker iz tehničnih razlogov družba Romonta naj ne bi mogla preiti na druga goriva za zagotovitev svoje proizvodnje.

107. V zvezi s tem, kar zadeva izčrpnost Sklepa 2011/278, iz vsebine člena 10a(1) Direktive 2003/87, ki se sklicuje na „polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Skupnosti“, izrecno izhaja, da prehodna pravila za brezplačno dodelitev pravic, sprejeta v Sklepu 2011/278, vodijo k popolni uskladitvi, ki ne daje nobenega prostora za nacionalna pravila. Torej so izčrpna.

108. Dalje, kot je poudarilo Splošno sodišče, v skladu s splošno sodno prakso višja sila pomeni nepredvidljiv dejavnik, ki se mu ni moč izogniti, zaradi česar zadevne osebe ne morejo izpolniti svojih obveznosti. [72]

109. Vendar iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba pojem višje sile razumeti tako, da se nanaša na okoliščine, ki jih ni povzročil tisti, ki se nanje sklicuje, ter so neobičajne in nepredvidljive, hkrati pa se njihovim posledicam kljub vsej skrbnosti ne bi bilo mogoče izogniti. [73] Strinjam pa se z ugotovitvijo Splošnega sodišča, ki je sicer ne zanika niti družba Romonta, da zgolj nevarnost stečaja in tega, da zaradi nezadostnih sredstev ne bo mogla izpolniti restitucijske obveznosti, ne zadostuje za višjo silo. To zadostuje za zavrnitev prvega dela.

110. Družba Romonta v drugem delu podredno meni, da je Splošno sodišče pri preučitvi primernosti Sklepa 2011/278 nenatančno uporabilo načelo sorazmernosti. Ta del je sestavljen iz treh poddelov. Najprej družba Romonta v nasprotju s Splošnim sodiščem meni, da klavzula za težje primere ni v nasprotju z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, iz dveh razlogov, in sicer, ker to načelo nima prednosti pred načelom sorazmernosti ter ker sistem za brezplačno dodelitev pravic deluje ne na podlagi vzročne zveze, značilne za načelo, da plača povzročitelj obremenitve, ampak na podlagi proizvoda in odločitev industrijske politike. Nato družba Romonta meni, da posebni ukrepi za industrijo ne zadostujejo za nadomestitev stroškov in utemeljitev primernosti Sklepa 2011/278. Tretjič, trdi, da Splošno sodišče ni upoštevalo „individualnega obsega“ načela sorazmernosti iz člena 52(1) Listine, ker pri analizi primernosti Sklepa ni upoštevalo posebnih primerov podjetij, ki imajo prekomerne težave.

111. Namen tega drugega dela je v bistvu izpodbiti sklep Splošnega sodišča, v skladu s katerim poseganje v temeljne pravice, ki je posledica neobstoja klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278, ni nesorazmerno. Ob upoštevanju preudarkov v točkah 35, 72 in 74 teh sklepnih predlogov je treba ta pritožbeni razlog zavrniti kot brezpredmeten. Podredno menim, da ta pritožbeni razlog nikakor ni utemeljen.

72 — Glej sodbi Billerud Karlsborg in Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664, točka 31) in Romonta/Komisija (T-614/13, EU:T:2014:835, točka 48).

73 — Sodba Eurofit (C-99/12, EU:C:2013:487, točka 31). Sodišče je tako priznalo, da zgolj notranje nedelovanje ne more biti taka okoliščina. Glej sodbo Billerud Karlsborg in Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664, točka 31).

112. Glede prvega poddela sem že navedel, da je analiza Splošnega sodišča v zvezi z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, po mojem mnenju pravilna. Te analize ni mogoče ovreči s sklicevanjem na sodbo Standley in drugi,[74] na kateri temelji prva trditev družbe Romonta. Poleg tega, kar zadeva drugo trditev, je – ker je načelo, da plača povzročitelj obremenitve, omenjeno v členu 191(2) PDEU kot eno izmed glavnih načel politike Unije na področju okolja – očitno, da morajo biti vsi predpisi sekundarne zakonodaje v skladu z njim. Glede drugega in tretjega poddela napotujem na točko 87 teh sklepnih predlogov.

113. Ob upoštevanju vseh teh preudarkov je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti.

2. Drugi pritožbeni razlog: kršitev temeljnih pravic

114. Družba Romonta trdi, da je Splošno sodišče kršilo njeno svobodo izbire poklica in lastninsko pravico, določeni v členih 15 in 16 Listine. Trdi, da je Splošno sodišče nepravilno menilo, da neobstoj klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278 ne vpliva na bistveno vsebino temeljnih pravic družbe Ramonta, saj neobstoj take klavzule pomeni kršitev, katere intenzivnost je enakovredna neposredni prepovedi opravljanja poklicne dejavnosti ali odvzemu lastnine, ker družba Romonta ne bi mogla nadaljevati svojih dejavnosti.

115. Družba Romonta s tem pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče kršilo njene temeljne pravice, ker ni kaznovalo neobstoja klavzula za težje primere v Sklepu 2011/278. Ob upoštevanju preudarkov v točkah 35, 72 in 74 teh sklepnih predlogov menim, da je ta pritožbeni razlog brezpredmeten. Podredno menim, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen. Splošno sodišče je namreč v točki 61 zadevne izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da neobstoj klavzule za težje primere v Sklepu 2011/278 ne vpliva niti na bistveno vsebino, niti na svobodo izbire poklica oziroma gospodarske pobude, niti na lastninsko pravico, ker upravljavcem naprav, za katere velja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ne preprečuje opravljanja poklicne in podjetniške dejavnosti niti niso prikrajšani za svojo lastnino. Ta pritožbeni razlog je torej treba zavrniti.

3. Tretji pritožbeni razlog: kršitev načela subsidiarnosti

116. Družba Romonta trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko ni ugotovilo kršitve načela subsidiarnosti. Po njenem mnenju se Sklep 2011/278 nanaša na področje okolja, ki spada med deljene pristojnosti. Deljene pristojnosti, ki jih ne izvaja Unija, pa izvajajo države članice. V nasprotju s tem, kar je razsodilo Splošno sodišče, naj v Sklepu 2011/278 ne bi bila določena izčrpna pravila za dodelitev pravic. Neobstoj klavzule za težje primere naj bi bila pravna pomanjkljivost, ki naj bi Zvezni republiki Nemčiji omogočala, da sprejme predpise na tem področju, da bi uresničila zakonske cilje, kar zadeva družbo Romonta.

117. V skladu z načelom subsidiarnosti, kot je potrjeno v členu 5(1), drugi stavek, PEU v povezavi s členom 5(3) PEU, „Unija deluje na področjih, ki niso v njeni izključni pristojnosti, le če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije“ (člen 5(3) PEU).

118. V zvezi s tem je treba na eni strani ugotoviti, da je premisa utemeljitve družbe Romonta napačna. Kot je bilo ugotovljeno v točki 107 teh sklepnih predlogov, Splošno sodišče namreč ni storilo napake, ko je ugotovilo, da je Sklep 2011/278 izčrpen. Na drugi strani družba Romonta v pritožbi niti ne poskuša ovreči ugotovitve Splošnega sodišča v točki 106 zadevne izpodbijane sodbe, da ni prerekala

74 — C-293/97, EU:C:1999:215, točka 52.

dejstva, da države članice s posamičnim delovanjem ne morejo zadostno vzpostaviti sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji iz Direktive 2003/87 in da bi bil torej ta sistem zaradi obsega in učinkov bolje vzpostavljen na ravni Unije. V teh okoliščinah je treba ta pritožbeni razlog zavrniti.

4. Četrti pritožbeni razlog: protislovna in nezadostna obrazložitev

119. Prvič, družba Romonta trdi, da je ugotovitev Splošnega sodišča v točki 70 sodbe, ki jo izpodbija, v skladu s katero naj bi bili upravljavci naprav manj spodbujeni k zmanjšanju svojih emisij toplogrednih plinov, če bi obstajala klavzula za težje primere, v nasprotju z drugo njegovo ugotovitvijo v točki 81 sodbe, ki jo izpodbija, v skladu s katero naj bi dodelitev dodatnih pravic na podlagi navedene klavzule v vseh zadevnih sektorjih in podsektorjih zaradi uporabe enotnega medsektorskega korekcijskega faktorja povzročila zmanjšanje števila brezplačno dodeljenih pravic za druge upravljavce. Družba Romonta trdi, da taka klavzula ne bi povzročila manjšega spodbujanja k zmanjšanju emisij in da bi se zadevno spodbujanje premaknilo k bolj učinkovitim upravljavcem. Drugič, družba Romonta meni, da Splošno sodišče ni zadostno analiziralo vprašanja premestitve emisij v tretje države. V tem smislu naj bi nezadostno upoštevalo cilj svetovnega varstva pred podnebnimi spremembami. Tretjič, družba Romonta meni, da si je Splošno sodišče nasprotovalo tudi v točki 89 izpodbijane sodbe, ko je na eni strani trdilo, da se klavzula za težje primere uporablja za premagovanje ekonomskih in finančnih težav, nastalih zaradi vodenja tega podjetja, na drugi pa v točki 90 zatrjevalo, da ekonomske težave družbe Romonta izhajajo le iz uporabe referenčne vrednosti za toploto, povezane s plinom, in ne z voskom iz lignita, torej iz dejanja Komisije.

120. V zvezi s tem, prvič, ne obstaja nobeno protislovje med preudarki iz točk 70 in 81 zadevne izpodbijane sodbe. Kot je razvidno iz razlogovanja Splošnega sodišča v zadnjenavedeni točki, bi klavzula za težje primere povečala stroške posledic nujne prilagoditve zaradi zmanjšanja emisij za bolj učinkovita podjetja, kar je v nasprotju z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, ki je temeljno načelo na področju okolja. Ta trditev je v celoti v skladu s trditvijo v točki 70. Drugič, v razlogovanju Splošnega sodišča v točki 71 zadevne izpodbijane sodbe ne najdem nobene pomanjkljive obrazložitve. Tretjič, Splošno sodišče je v prvem stavku točke 90 zadevne izpodbijane sodbe, omenjenem v trditvi družbe Romonta, le povzelo trditev te družbe in dejansko ni ugotovilo razlogov za njene ekonomske težave družbe Romonta.

121. Glede na navedeno je treba zavrniti tudi ta pritožbeni razlog. Pritožbo družbe Romonta je treba zato zavrniti v celoti.

VI – **Stroški**

122. Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker je Komisija predlagala, naj se pritožbenicam naloži plačilo stroškov in te s svojimi pritožbenimi razlogi niso uspele, se jim poleg njihovih stroškov naložijo tudi stroški, ki jih je priglasila Komisija.

VII – **Predlog**

123. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj:

— v zadevi C-540/14 P zavrne pritožbo družbe DK Recycling und Roheisen GmbH in ji naloži plačilo stroškov;

— v zadevi C-551/14 P zavrne pritožbo družbe Arctic Paper Mochenwangen GmbH in ji naloži plačilo stroškov;

— v zadevi C-564/14 P zavrne pritožbo družbe Raffinerie Heide GmbH in ji naloži plačilo stroškov, in

— v zadevi C-565/14 P zavrne pritožbo družbe Romonta GmbH in ji naloži plačilo stroškov.